

Handboek Omgevingsplan

Concept ontwerp hoofdstukken 0 t/m 2

November 2021

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Ondernemend en betrokken.

Opgesteld in opdracht van de stuurgroep.

Voorgelegd aan de stuurgroep Omgevingswet op d.d. 15 november 2021
Ter kennisname aangeboden aan college van B&W op d.d. 23 november 2021

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 0 Waarom een handboek omgevingsplan? 4

0.1 Inleiding 4
0.2 Doelstelling 5
0.3 De inhoud van het handboek 6
0.4 Resultaat 7
0.5 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 1 Uitgangspunten juridische regels omgevingsplan 10

1.1 Inleiding 10
1.2 Proces om te komen tot juridische regels 11
1.3 De ambitie van de gemeente 13
1.4 Uitgangspunten voor de regelkwalificatie 14
1.5 Uitgangspunten voor de juridische regels 16

1.5.1 Analyse 16
1.5.2 Uitgangspunten voor Regels 19

Hoofdstuk 2 Inhoudsopgave omgevingsplan en verbeelding 21

2.1 Inleiding 21
2.2 Opbouw en inhoudsopgave omgevingsplan 21

2.2.1 Het omgevingsplan 21
2.2.2 De standaarden 22
2.2.3 Uitgangspunten opbouw en inhoudsopgave van het omgevingsplan 23

2.3 Inhoudsopgave omgevingsplan Edam-Volendam 25

2.3.1 Basis inhoudsopgave omgevingsplan Edam-Volendam 25
2.3.2 Algemeen: indeling omgevingsplan 26

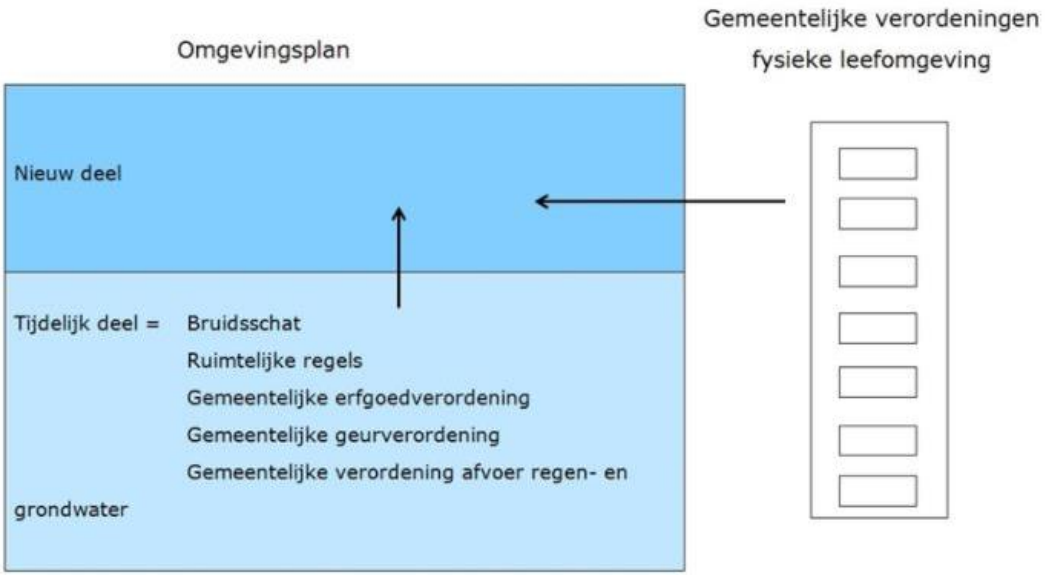
2.4 Weergave op de kaart (voorheen Verbeelding) 28

2.4.1 Wat is annoteren? 28
2.4.2 De annotaties en uitgangspunten 28

Hoofdstuk 0 Waarom een handboek omgevingsplan?

0.1 Inleiding

Vooralsnog treedt op 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking. Het omgevingsplan is één van de kerninstrumenten onder de Omgevingswet. Zodra de Omgevingswet in werking treedt, worden de huidige bestemmingsplannen, beheersverordeningen, een aantal gemeentelijke verordeningen en zo'n 600 regels die van het Rijk naar gemeenten verhuizen – ook wel bruidsschatregels genoemd – automatisch een omgevingsplan. Dit wordt het 'tijdelijk' omgevingsplan genoemd. Elke gemeente heeft tot eind 2029 om het 'tijdelijke' omgevingsplan om te zetten naar een omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet: Het gebiedsdekkende omgevingsplan, ook wel het 'nieuwe deel'. Hierin verwerkt de gemeente ook de regels in gemeentelijke verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan.

Afbeelding: weergave tijdelijk deel en nieuw deel omgevingsplan

Een belangrijk document voor het opstellen van het omgevingsplan is het Plan van Aanpak Transitie omgevingsplan (16 januari 2019) en de uitvoeringsstrategie Handboek (september 2020). In het Plan van Aanpak Transitie Omgevingsplan worden de activiteiten beschreven voor de transitie naar het omgevingsplan. De totstandkoming van het omgevingsplan doorloopt de volgende fasen:

- Handboek omgevingsplan;
- De inventarisatiefase deelgebied;
- De participatie en productiefase per deelgebied;
- De procedurefase per deelgebied.

Het Plan van Aanpak beschrijft de transitie om te komen tot één omgevingsplan voor de gemeente Edam-Volendam in de periode van 2020 t/m 2027. Hierbij worden de eisen van de Omgevingswet en de ambities uit het ambitiedocument Omgevingswet Edam-Volendam gevolgd.

Dit handboek geeft samen met het Plan van Aanpak Transitie omgevingsplan richting aan het verdere proces van het opstellen van het omgevingsplan.

0.2 Doelstelling

Het omgevingsplan moet zaken regelen, daar waar het nodig is en faciliteren, daar waar het wenselijk is. De omgevingswet geeft niet aan hoe een omgevingsplan er precies uit moet komen te zien. Gemeenten hebben een grote vrijheid als het gaat om de opbouw en inrichting van het omgevingsplan. Een omgevingsplan kent uniforme regels voor het gehele grondgebied en specifiekere indien noodzakelijk voor de bescherming of stimulering van activiteiten in bepaalde gebieden.

Het doel van het handboek is de handreiking te bieden om te komen tot één omgevingsplan voor de gemeente Edam-Volendam. In het handboek wordt de basis gelegd voor de opzet en inrichting van het omgevingsplan en het proces om te komen tot nieuwe regels.

Om tot een omgevingsplan te komen kiest Edam-Volendam ervoor om het omgevingsplan gebiedsgewijs stap voor stap vast te stellen. De gebieden zijn op basis van gebiedstypologie en stedenbouwkundige structuur gekozen. De gebieden zijn: Buitengebied (groen), Nieuwbouwgebieden (geel), Oude Kommen (roze) en Bedrijventerreinen (paars).

Afbeelding overzicht gebieden

Na vaststelling van het handboek, worden de deel gebieden uitgewerkt tot een gebiedsdekkend omgevingsplan. Gestart wordt in 2022 met de Nieuwbouwgebieden, gevolgd door het buitengebied in 2023, de oude kommen in 2024 en als laatste de bedrijventerreinen in 2025, gevolgd door een veegplan in 2026.

0.3 De inhoud van het handboek

Het handboek omgevingsplan Edam-Volendam bevat het raamwerk voor een integrale en samenhangende set regels, toelichting en Plan van Aanpak voor vervolgstappen van het gemeentelijke omgevingsplan.

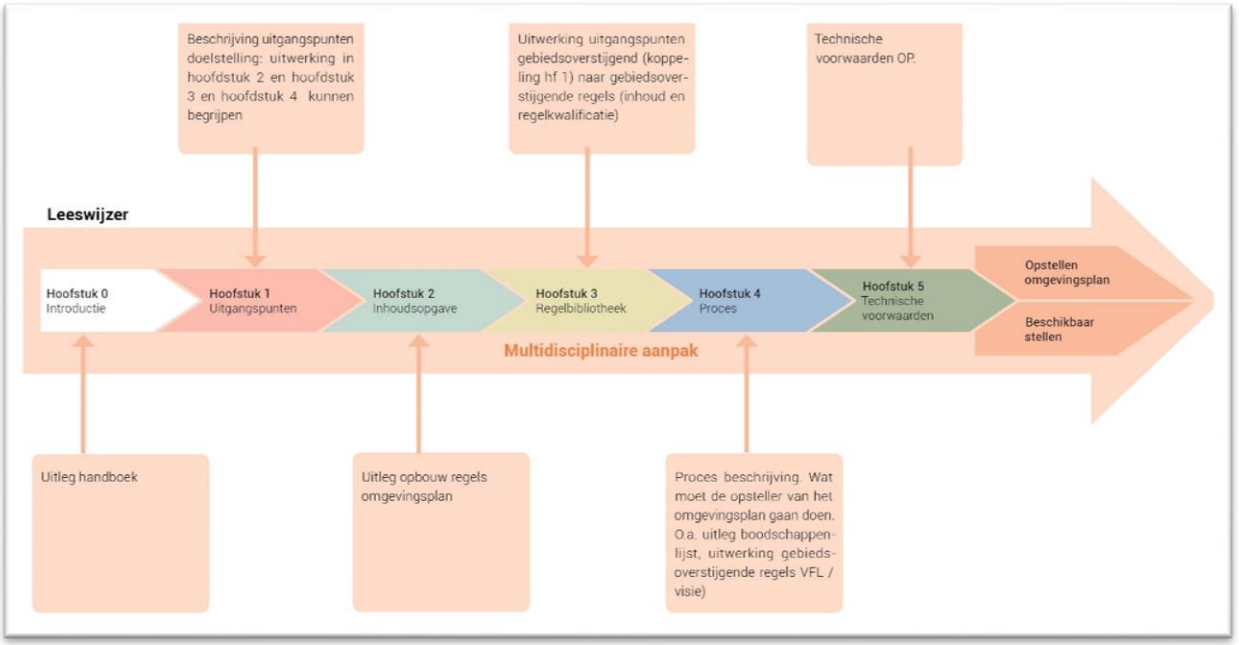
Bij het opstellen van dit omgevingsplan zijn er verschillende onderdelen die in elkaar moeten grijpen: het omzetten van bestemmingsplanregels, bruidsschatregels, regels uit de Verordening fysieke leefomgeving in omgevingsplanregels, bestaand beleid en de invoeringsstrategie en sturingsfilosofie. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de wettelijke kaders van de Omgevingswet en de vier Algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Het gaat om de bevoegdheden en kaders uit de Omgevingswet, de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), de maatwerkmogelijkheden van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Binnen deze kaders moeten er beleidsinhoudelijke keuzes gemaakt worden.

Het handboek geeft een eerste invulling aan de bovenstaande kaders en vraagstukken. Op basis hiervan bestaat het handboek uit de volgende onderdelen:

- **Hoofdstuk 1 De uitgangspunten voor de regels**
- **Hoofdstuk 2 De inhoudsopgave omgevingsplan en de verbeelding**
- **Hoofdstuk 3 De regelbibliotheek**
- **Hoofdstuk 4 Proces opstellen omgevingsplan en communicatie- en participatieplan**
- **Hoofdstuk 5 Technische voorwaarden omgevingsplan**

Deze onderdelen vormen samen het handboek omgevingsplan. Ze geven planopstellers houvast en inhoud bij het maken en wijzigingen van het omgevingsplan. Ook helpt het handboek initiatiefnemers van gebiedsontwikkelingen op weg bij het maken van een ontwikkelgericht omgevingsplan.

In onderstaand schema is per onderdeel een korte samenvatting gegeven van de uitgewerkte hoofdstukken in het handboek. De hoofdstukken worden onder *"inhoud op hoofdlijnen – hoofdstukindeling"* nader toegelicht.

Afbeelding leeswijzer opzet handboek

Hoe is het handboek tot stand gekomen?

De invulling van de hoofdstukken in het handboek is tot stand gekomen door:

1. Analyse van de geldende regels voor de fysieke leefomgeving en formulering uitgangspunten:
   In het handboek zijn de volgende regels opgenomen:
   - Lokale regels m.b.t. fysieke leefomgeving: De lokale regels bestaan uit:
     - Bestemmingsplanregels;
     - Lokaal beleid;
     - Regels die voortvloeien uit de Verordening fysieke leefomgeving Edam-Volendam;
   - Regels die voortvloeien uit de instructieregels van het Rijk (Besluit kwaliteit leefomgeving & Regels die voortvloeien uit de instructieregels van de provincie Noord-Holland (Omgevingsverordening NH2020);
   - De regels uit de bruidsschat.

   In het handboek wordt gesproken over ‘puzzelstukken’, waarmee de bovenstaande vijf onderwerpen worden bedoeld.
2. Een keuze te maken voor de opbouw van de regels van het omgevingsplan;
3. Uitwerking uitgangspunten genoemd onder één naar gebiedsoverstijgende regels;
4. Analyse en Beschrijving van het proces om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan;
5. Formulering technische voorwaarden om de regels digitaal raadpleegbaar te maken.

0.4 Resultaat

Het “Handboek omgevingsplan” is het raamwerk voor het opstellen van het gebiedsdekkende omgevingsplan. In het handboek zijn onder andere de uitgangspunten, de inhoudsopgave, de standaard regelbibliotheek met gebiedsoverstijgende omgevingsplanregels opgenomen, waarmee het permanente Edam-Volendamse omgevingsplan straks invulling krijgt. De opstellers van

(onderdelen van) het Edam-Volendamse omgevingsplan gebruiken de regelbibliotheek met regels als leidraad om het plan in te richten en te wijzigen. Ook voor initiatiefnemers van gebiedsontwikkelingen vormt het handboek een leidraad om het plan in te richten.

Het handboek wordt afgestemd met de stuurgroep implementatie Omgevingswet en vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

Versienummering handboek
Omdat in de transitiefase met het voortschrijden van de inzichten en het stapsgewijs invulling geven van de verschillende thema's, ook dit handboek wordt geactualiseerd, is het verstandig dat het handboek van een heldere versie-nummering wordt voorzien. De versienummering wordt op het schutblad van het handboek vermeld, inclusief de vaststellingsdatum.

0.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 uitgangspunten
Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangspunten die het vertrekpunt vormen van de regelbibliotheek en het proces. Dit hoofdstuk neemt de lezer mee in de basisuitgangspunten van de regels van het omgevingsplan. Deze uitgangspunten worden vervolgens verder uitgewerkt in de hoofdstukken 3 & 4.

De uitgangspunten in hoofdstuk 1 komen voort uit de inhoudelijke analyse regelgeving en harmonisering. Om een omgevingsplan te kunnen bouwen, is gestart met een inhoudelijke analyse van alle lokale regels ten aanzien van de fysieke leefomgeving, de instructieregels van Rijk en provincie en de bruidsschat. In (thema)bijeenkomsten zijn de vernieuwende mogelijkheden van regelgeving verkend en onderzocht. Met de analyse en inhoudelijke bijeenkomsten is inzicht verkregen hoe zaken geregeld zouden kunnen worden na de inwerkingtreding van de Omgevingswet en ontstaat er door betrokkenheid van de medewerkers bewustwording over de veranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt.

In hoofdstuk 3 zijn bovengenoemde uitgangspunten uitgewerkt in concrete gebiedsoverstijgende regels. In hoofdstuk 4 is de beschrijving van het proces opgenomen. Hier wordt beschreven hoe het omgevingsplan moet worden opgesteld en welke systematiek gehanteerd wordt bij de verdere uitwerking van de geformuleerde uitgangspunten.

Hoofdstuk 2 Inhoudsopgave omgevingsplan en de verbeelding
De wetgever schrijft niet voor hoe een omgevingsplan er precies uit moet komen te zien. Vanuit de standaarden voor het omgevingsplan (STOP/TPOD) gelden er minimale eisen. Gemeenten hebben een grote vrijheid als het gaat om de opbouw en inrichting van het omgevingsplan. In dit hoofdstuk is de gewenste inhoudsopgave van het omgevingsplan opgenomen met de bijbehorende toelichting van de keuze voor deze inhoudsopgave en de uitgangspunten. Tevens wordt annoteren toegelicht. Annoteren is onder andere van belang voor de weergave op de kaart (verbeelding) en het maken van toepasbare regels.

Hoofdstuk 3 De regelbibliotheek
In de standaard regelbibliotheek staan omgevingsplanregels, waarmee het omgevingsplan straks invulling krijgt. Bestaande regels voor de fysieke leefomgeving zijn beleidsneutraal omgezet en voldoen aan de eisen die de wet stelt. De omgevingsplanregels bestaan uit de regels voor activiteiten, thema's en functies die gebiedsoverstijgend zijn. Dat wil zeggen voor de gehele

gemeente. In het proces van transformatie worden deze regels aangevuld voor activiteiten, thema's en functies die zowel gebiedsspecifiek als gebiedsoverstijgend zijn. De regels vloeien voort uit de uitgangspunten van hoofdstuk 1.
Tevens wordt een toelichting gegeven op de keuze en keuzenmogelijkheden waarop het omgevingsplan ingevuld kan worden. De opstellers van (onderdelen van) het omgevingsplan en initiatiefnemers van gebiedsontwikkelingen gebruiken de regelbibliotheek om het plan in te richten.

Hoofdstuk 4 Proces opstellen omgevingsplan en communicatie- en participatieplan

Proces opstellen omgevingsplan
De werkwijze met een omgevingsplan verandert, omdat je niet meer 'postzegel' plannen maakt, maar steeds verder werkt in het ene omgevingsplan. In dit hoofdstuk wordt de wettelijke kaders van het omgevingsplan beschreven en welke procedure toegepast moet worden. Tevens wordt uiteengezet hoe in de tijd van transformatie het handboek daarvoor gebruikt moet worden.

De initiatiefnemer maakt een omgevingsplan dat voldoet aan de regels van de Omgevingswet en de uitgangspunten van de gemeente. De gemeente heeft het handboek omgevingsplan gemaakt om de initiatiefnemer hierbij te helpen. In dit hoofdstuk staat ook de procesbeschrijving 'Hoe maak ik een omgevingsplan?'. Er wordt uitgelegd wat de initiatiefnemer van de gemeente kan verwachten en wat er van de initiatiefnemer wordt verwacht Het proces stellen we bij aan de hand van de ervaringen die we samen opdoen.

Communicatie- en participatieplan
De wetgever vindt het belangrijk dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties al in een vroeg stadium invloed kunnen uitoefenen op het omgevingsplan. Zo komen ideeën, wensen, zorgen en creativiteit ten aanzien van zijn/haar omgeving naar boven. Samen met de beleidsambities en eventuele (technische) beperkingen zijn ze van belang voor de verdere vormgeving van het plan. De verplichtingen voor participatie bij het omgevingsplan staan in artikel 10.2 lid 1 en 2 van het Omgevingsbesluit. Bij de vaststelling van het omgevingsplan moet omschreven worden hoe inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken zijn. En ook wat met die resultaten is gedaan.

De vorm waarin participatie invulling moet krijgen staat niet vast. In het toetsingskader participatie van de NEN (Normen voor producten, diensten of processen) staat hoe een initiatiefnemer de participatie kan vormgeven. In eerste instantie als richtlijn om de kwaliteit van de participatie te verhogen. Dit toetsingskader vormt leidraad voor het participatieplan. Door het participatie- en communicatieplan op te nemen in het hoofdstuk, is het voor initiatiefnemers van gebiedsontwikkelingen al vroeg in het proces helder wat de richtlijnen zijn voor participatie. De wijze waarop de participatie is uitgevoerd kan zo in het omgevingsplan terechtkomen.

Hoofdstuk 5 Technische voorwaarden omgevingsplan
Een omgevingsplan moet digitaal raadpleegbaar worden in het Digitaal Stelsel Omgevingswet – Landelijke Voorziening (DSO-lv). Om het omgevingsplan digitaal te kunnen raadplegen moet het omgevingsplan aan de standaarden voldoen. De standaarden die vanuit het Rijk gelden voor het omgevingsplan zijn: STOP/TPOD. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de gemeentelijke software Tercera-GO!. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe een omgevingsplan gewijzigd moet worden en op welke manier hiervoor Tercera-GO! gebruikt moet worden.

Hoofdstuk 1 Uitgangspunten juridische regels omgevingsplan

1.1 Inleiding

Op dit moment kent de gemeente Edam-Volendam 45 bestemmingsplannen en 2 beheersverordeningen met verschillende regels. Regels voor milieu en regels uit verordeningen over de fysieke leefomgeving staan niet in deze bestemmingsplannen.

Anders dan in de huidige situatie zijn in het omgevingsplan alle regels voor de fysieke leefomgeving opgenomen. Activiteiten zoals bouwen, gebruik en milieu en aspecten zoals geluid, trillingen, bodembeheersing en erfgoed worden voor het gehele grondgebied geregeld. Waar nodig kunnen dan specifiekere regels van toepassing zijn op een gedeelte van het grondgebied.

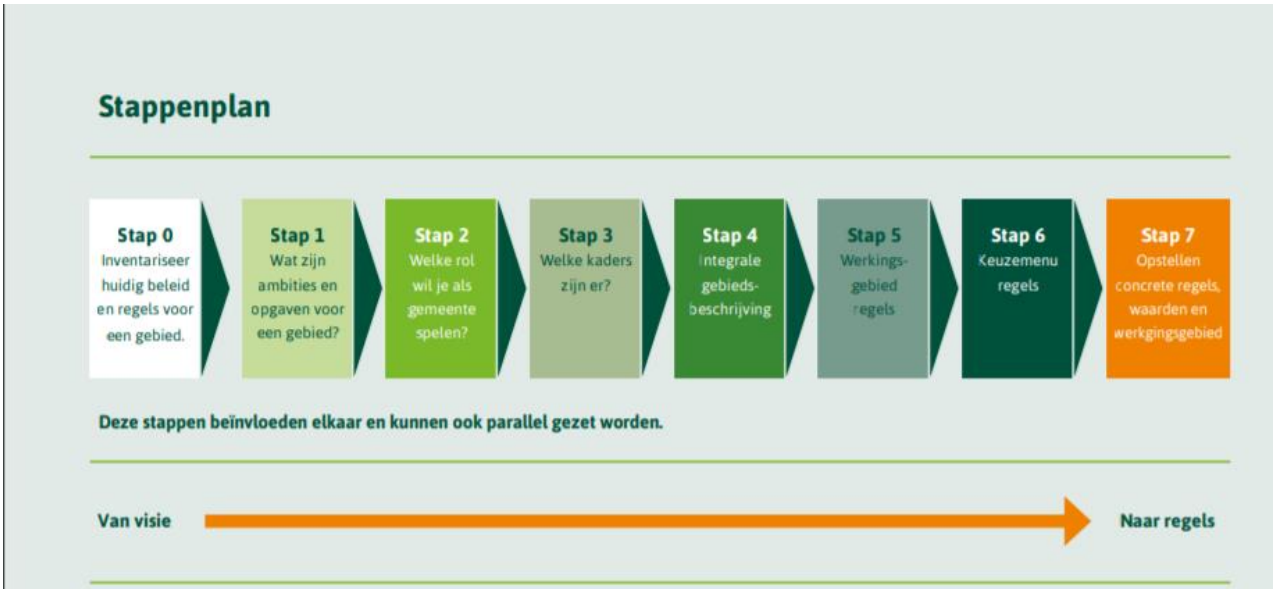
Dit handboek bevat de uitgangspunten voor de juridische regels van het omgevingsplan, alsmede een eerste aanzet voor deze regels van het omgevingsplan. De uitgangspunten stellen de makers van een omgevingsplan in staat om nadere keuzes te maken en om de regels van het omgevingsplan gedurende de transitiefase (2022 -2029) verder uit te breiden en inhoud te geven. De uitgangspunten voor deze regels zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

In hoofdstuk 3 van dit handboek is een eerste aanzet gegeven voor de juridische regels (ook wel regelbibliotheek genoemd). Het betreft in dit stadium alleen enkele gebiedsoverstijgende regels. Deze eerste aanzet wordt gedurende de transitiefase uitgebreid met zowel gebiedsoverstijgende als gebiedsspecifieke regels. De regelbibliotheek groeit door de invulling van het gemeentebrede omgevingsplan.

1.2 Proces om te komen tot juridische regels

De VNG heeft een werkwijze voorbereid om op een gestructureerde manier de ambities van de gemeente te vertalen in regels van het Omgevingsplan: 'van ambitie naar regels'. In het voortraject van dit Handboek Omgevingsplan zijn twee documenten opgesteld die richting geven aan de ambitie die de gemeente heeft ten aanzien van de implementatie van de Omgevingswet. Dit betreft het Plan van Aanpak Transitie Omgevingsplan (16 januari 2019) en het Ambitiedocument Omgevingswet (juni 2018). Hierin is aangegeven dat de gemeente het werkproces aanhoudt zoals die door de VNG is voorbereid.

De VNG beschrijft 8 stappen om te komen van ambities naar regels (zie onderstaande afbeelding).

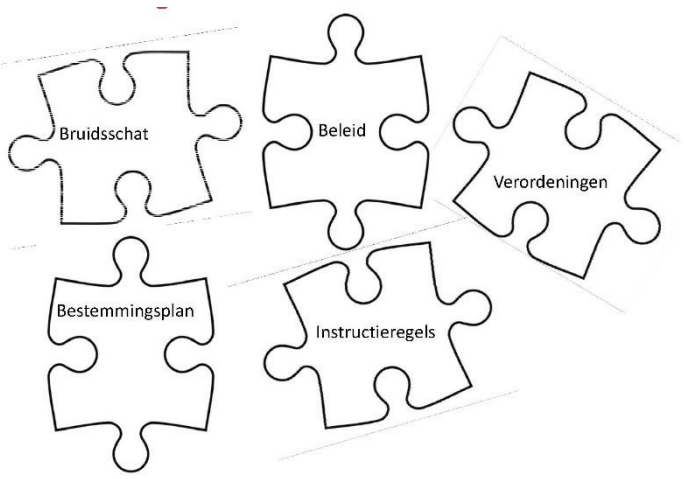

Model VNG: 8 stappen van ambities naar regels

<u>Stap 0</u>

In stap 0 van de bovenstaande figuur worden de zogenaamde 'puzzelstukken' geanalyseerd op basis van het doel dat een gemeente nastreeft met het omgevingsplan. Met puzzelstukken wordt bedoeld:

1. regels die voortkomen uit beleid van de gemeente;
2. relevante regels bestemmingsplannen;
3. de relevante onderdelen Bruidsschat;
4. de instructieregels uit het BKL, BAL, BBL, provinciale en waterschap-verordeningen;
5. relevante verordeningen.

Stap 1
Dit betreft de ambities en opgaven voor een specifiek gebied. Een gebied kan de gehele gemeente zijn, maar ook de gespecificeerde deelgebieden. De ambities komen voort uit de omgevingsvisie en eventuele gebiedsspecifieke 'gebiedsverhalen'.

Stap 2
In deze stap wordt gedefinieerd welke rol de gemeente wil spelen in het sturing geven aan ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Dit noemen we ook wel de 'sturingsfilosofie'. Deze sturingsfilosofie komt aan bod in de omgevingsvisie (stap 1 Model VNG: 8 stappen van ambities naar regels) en de integrale gebiedsbeschrijving (stap 4 Model VNG: 8 stappen van ambities naar regels).

Stap 3
Aan de hand van geldende wetgeving, ambities uit de omgevingsvisie en overig gemeentelijk beleid worden de kaders van het omgevingsplan bepaald. In deze stap wordt op basis van het gemeentelijke beleid en de ambities uit de omgevingsvisie welke basiswaarden voor lucht, geluid, geur, bodem externe veiligheid worden nagestreefd in het (deel) omgevingsplan.

Stap 4
De stappen 0 t/m 4 resulteren in een integrale beschrijving van het gebied waarvoor een deel van het omgevingsplan wordt gemaakt. Het beschrijft de gewenste kwaliteit van de leefomgeving in dit gebied voor de komende jaren.

Stap 5
In stap 5 wordt beschreven wat de werkingsgebieden zijn met de daarbij van toepassing verklaarde functies en activiteiten. De werkingsgebieden variëren van het gehele grondgebied tot perceel.

Stap 6
In deze stap wordt op basis van de uitkomsten van de voorgaande stappen bepaald welke regelkwalificatie voor een activiteit wordt toegepast.

Stap 7
De gemaakte keuzes in stap 1 tot en met 6 leiden uiteindelijk tot de daadwerkelijke formulering van regels met hun waarden en werkingsgebieden.

Regels omgevingsplan in twee tranches
Bij het opstellen van een omgevingsplan worden in Edam-Volendam de genoemde 8 stappen uit het VNG-model doorlopen. Daarnaast zal het opstellen van de regels van het omgevingsplan in twee tranches gebeuren.

Tranche 1: Het harmoniseren van (enkele) regels die van toepassing zijn op het gehele gemeentelijk grondgebied.
In het voorliggende handboek is een eerste aanzet gegeven voor de regelbibliotheek, waartoe stappen 0 en 3 van het stappenplan van de VNG gedeeltelijk is doorlopen. Stappen 1 en 2 bestaan uit

de omgevingsvisie en de gebiedsbeschrijvingen (ook wel: gebiedsverhalen[1]), die nog in voorbereiding zijn. Waar mogelijk zijn stappen 5 t/m 7 doorlopen en zijn regels opgenomen in de regelbibliotheek.

Tranche 2: Harmoniseren, dereguleren, schrappen
In de transitiefase (2022-2029) volgt bij het opstellen van de (gebiedsgerichte)omgevingsplannen de rest van de regels. Bij het opstellen van een (gebieds)omgevingsplan wordt het volledige stappenplan doorlopen om van ambitie naar regel te komen. In deze tweede tranche worden naast gebiedsoverstijgende regels ook de gebiedsspecifieke regels opgesteld. In deze tranche kan op basis van de stappen 0 t/m 6 worden geharmoniseerd, gedereguleerd en waar mogelijk regels worden geschrapt. Waar nodig worden de gebiedsoverstijgende regels die in de eerste tranche zijn opgesteld opnieuw beoordeeld en voorzien van een andere regelkwalificatie.

1.3 De ambitie van de gemeente

De ambitie voor de implementatie van de Omgevingswet is vastgesteld in het ambitiedocument Omgevingswet (juni 2018). Verder met betrekking tot dit onderdeel is uitgewerkt in het plan van aanpak transitie omgevingsplan (2020) en de uitvoeringsstrategie handboek (september 2020). In het ambitiedocument Omgevingswet is onder andere opgenomen dat de gemeente het dienstverleningsniveau naar een hoger niveau wil tillen.
De kernwaarden van de organisatie zijn op de volgende manier gerelateerd aan de doelstellingen van de Omgevingswet.

Kernwaarden		Verbeterdoelen Omgevingswet	Lokale Opgave
Verbinden	→	Integrale besluitvorming	Participatie
Leiderschap	→	Snellere en betere besluitvorming	Uitnodigingsplanologie & kaderstelling
Wendbaar	→	Bestuurlijke afwegingsruimte	Maatwerk
Vertrouwen	→	Transparant en voorspelbaar	Integrale processen en communicatie

Op 20 september 2018 heeft de gemeenteraad op basis van het kwadrantenmodel van de VNG een vernieuwende ambitie vastgesteld om de koers te bepalen voor de implementatie van de Omgevingswet. Met het kiezen van de *vernieuwende* invoeringsstrategie stelt de gemeente het perspectief van de burger centraal. De volgende ambities hebben invloed op de inhoud van het omgevingsplan:

- **Maatwerk**: het leveren van maatwerk gericht op het gebied waar een bepaalde ontwikkeling zich voordoet heeft een zeer sterke externe focus en is een grote verandering voor de gemeente Edam-Volendam. De gemeente richt zich op het afwegen van belangen, zowel in specifieke gevallen, als in de context van het gebied, in plaats van te toetsen aan universeel beleid en regelgeving. Ongelijke gevallen worden ook ongelijk behandeld. De gemeente is wendbaar en vooruitstrevend, zonder zeer grootschalige experimenten, dus worden de instrumenten aangepast en worden handvatten geboden om de bestuurlijke afwegingsruimte in te vullen.

[1] Inhoudelijke visie op de deelgebieden. In het PvA Transitie Omgevingsplan is het grondgebied van de gemeente onderverdeeld in 4 deelgebieden. Ten behoeve van het opstellen van de gebiedsoverstijgende regels is de omgevingsvisie bepalend voor de wijze waarop binnen de deelgebieden regels worden geïmplementeerd, geschrapt of geharmoniseerd. Daarom is het beschikbaar zijn van de omgevingsvisie essentieel om gebiedsspecifieke regels op te kunnen stellen.

- **Uitnodigingsplanologie en kaderstelling**: het werken met uitnodigingsplanologie betekent een veranderende rol van de gemeente. De gemeente zal werken vanuit een heldere visie en vooraf duidelijke kaders stellen vanuit het algemeen belang. De uitwerking wordt overgelaten aan de inwoners en ontwikkelaars. Dit is een grote verandering ten aanzien van de lokale cultuur. De organisatie werkt steeds meer volgens dit principe en zal dit per gebied/locatie verder toepassen.

Rol van de gemeenteraad
Naast het vaststellen van de doelstellingen en ambitie stelt de gemeenteraad beleid en regelgeving vast dat ruimte biedt voor maatwerk en onderscheid. Op basis van de gekozen ambitie streeft de gemeente naar minder regeldruk. Dit is bijvoorbeeld mogelijk door efficiënter vergunningverlening of door minder activiteiten met vergunningen te regelen.
De gemeenteraad heeft daarnaast een rol bij de kaderstelling in de vorm van de omgevingsvisie. Het gaat daarbij om de identiteit van de gemeente. Wat zijn de waarden, welke ambitie wordt nagestreven in een gebied. De rol die de gemeente wilt spelen wordt samengevat onder de noemer ‘sturingsfilosofie’.

In het omgevingsplan wordt in samenwerking met de raad de kaders van de regelgeving vastgelegd voor de fysieke leefomgeving met het doel om de gestelde doelen uit de omgevingsvisie te realiseren. De raad stelt het omgevingsplan vast.

Uitgangspunten o.b.v. ambitie

- De gemeente stelt een ‘uitnodigingsplanologie’ voor, waarin de gemeente werkt vanuit de kernbegrippen ‘kaderstellen’, ‘transparant’, ‘voorspelbaar’ en ‘vertrouwen’.
- Vereenvoudiging van de regels vindt plaats door het samenvoegen, versimpelen en loslaten waar dat kan, zonder dat daarmee de kwaliteit van de leefomgeving aangetast wordt;
- Op basis van het dienstverleningsniveau is minder regeldruk wenselijk. Hoe dit geconcretiseerd wordt, is afhankelijk van de omgevingsvisie (sturingsfilosofie) en het nadere onderzoek voor activiteiten op basis van beleid of programma’s.
- In samenwerking met de gemeenteraad wordt invulling gegeven aan het omgevingsplan. In de transitieperiode van het tijdelijke omgevingsplan naar het gemeentebrede omgevingsplan (2022-2029) wordt met de raad de keuze van regelkwalificatie besproken voor activiteiten waaruit de omgevingsvisie, beleid of programma nog geen duidelijke regelkwalificatie (zie par 1.4) kan worden gedestilleerd.

1.4 Uitgangspunten voor de regelkwalificatie

Bij het opstellen van de regels wordt gebruik gemaakt van de VNG-regelpiramide (zie onderstaande afbeelding). Uitgangspunt van de Omgevingswet is om zoveel mogelijk activiteiten te regelen met algemene regels en een beperkt aantal activiteiten blijft nog vergunningsplichtig en daarvoor moet een initiatiefnemer (burger, bedrijf of de overheid) een melding doen/ vergunning aanvragen voordat de activiteit mag worden uitgevoerd

Regelkwalificatie

De regelkwalificatie onder de Omgevingswet zijn in vier niveaus te verdelen:

1. Niets regelen;
2. Algemene regels:
   a. Algemene regel zonder informatie-, meld- of zorgplicht. In een algemene regel staat waaraan iemand bij het uitvoeren van een activiteit moet voldoen. Voldoet men aan de criteria uit de algemene regel, dan kan men de handeling verrichten zonder vergunning of informatie-, meld- of zorgplicht.
   b. Algemene regel met informatieplicht: Bij sommige (bijvoorbeeld milieubelastende) activiteiten verplicht het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) tot het sturen van informatie aan het bevoegd gezag.
   c. Algemene regel met meldplicht: Soms is een meldplicht een voorwaarde in een algemene regel. Deze meldplicht houdt in dat men tot vier weken voor aanvang moet melden dat men de activiteit gaat uitvoeren. In de algemene regel is te vinden welke informatie moet worden meegestuurd.
   d. Algemene regel met zorgplicht: De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht. Dit houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Deze algemene zorgplicht is vooral een vangnet voor als er geen specifieke decentrale of Rijksregels zijn. Als deze specifieke decentrale of Rijksregels er wel zijn, geldt de algemene zorgplicht niet meer.
3. Vergunningsplicht: met een omgevingsvergunning kunnen burgers, bedrijven en overheden toestemming vragen om activiteiten in de leefomgeving uit te voeren. De omgevingsvergunning geldt voor iedereen die de activiteit uitvoert waarvoor de vergunning bedoeld is (artikel 5.37 lid 1 Omgevingswet). Dit kan degene zijn aan wie de vergunning is verleend, maar ook zijn opvolger.
4. Verbod: een verbod geeft aan dat het verboden is om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan. Bijvoorbeeld een milieuverontreiniging die aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, bodem of water veroorzaakt.

Uitgangspunten voor de regelkwalificatie

- Sturingsfilosofie is het anker voor de wijze waarop onderwerpen in het omgevingsplan zijn geregeld. Op basis van de sturingsfilosofie die de gemeente hanteert, kan bij het opstellen van regels worden bepaald op welke wijze (kwalificatie) een regel in het omgevingsplan wordt ingezet.
- We regelen niet meer dan nodig. Daarbij wordt rekening gehouden met het type activiteit, het type gebied en de te beschermen kwaliteiten. Dit kan in minder en/of betere (algemene) regels resulteren en meer vergunningsvrije activiteiten.
- Om maatwerk te kunnen leveren wordt bij een vergunningplicht waar mogelijk open normen toegepast die zijn gerelateerd aan beleidsregels. Dit biedt flexibiliteit doordat er meer ruimte is voor interpretatie om de gestelde doelen te halen en sneller kunnen schakelen.

- Zoveel mogelijk algemene regels (transparant en voorspelbaar, kaderstelling) o.b.v. beleid, omgevingsvisie, programma en de mogelijkheid die aanwezig is om daarvan af te wijken als college (maatwerk).
- Eerst wordt er gekeken of een regel voor een activiteit nodig is om een bepaald doel te bereiken. Kan een algemene of specifieke zorgplicht uitkomst bieden? Of kan de regel eigenlijk geschrapt worden?
- Als er wel een regel nodig blijkt, wordt vervolgens eerst gekeken of een algemene regel voor heel Edam-Volendam voldoende is.
- Waar de situatie daarom vraagt, wordt de algemene regel aangepast voor die specifieke activiteit of locatie.
- Bij de algemene regels wordt gewerkt met gesloten normen die helder en zelfstandig toetsbaar zijn, zodat er geen onduidelijkheid over de regel bestaat.
- Indien het wenselijk is om als gemeente geïnformeerd te zijn over een activiteit, wordt er een informatie- of meldplicht aan de algemene regel toegevoegd.
- Vindt de gemeente dat er een nadere afweging noodzakelijk is, dan wordt er gekozen voor een vergunningplicht. In dit geval kan er sprake zijn van gesloten normen, maar ook van open normen, die worden toegepast in combinatie met een beleidsregel. Dit zorgt ervoor dat er meer flexibiliteit is in de afweging of een activiteit wel of niet in het omgevingsplan past.
- Vindt de gemeente dat een activiteit echt onwenselijk is, dan wordt een verbod ingesteld. Dit betekent overigens niet dat deze activiteit nooit zou kunnen plaatsvinden. Onder bepaalde voorwaarden (bijv. treffen maatregelen door aanvrager) kan een activiteit toch toelaatbaar zijn en kan in afwijking van het omgevingsplan een (buitenplanse) omgevingsvergunning worden afgegeven.
- Verder wordt per type activiteit (b.v. bouwen) en type gebied (woongebied, oude kommen, bedrijventerrein, buitengebied) een afweging gemaakt welke mate van flexibiliteit gewenst is ten opzichte van de mate van rechtszekerheid en de bescherming van kwaliteiten in het gebied. Er kan ook een verschil zijn in de flexibiliteit die wordt toegepast ten aanzien van reeds bestaande, laag-dynamische gebieden en in ontwikkeling zijnde, hoog-dynamische gebieden.

1.5 Uitgangspunten voor de juridische regels

1.5.1 Analyse

In paragraaf 1.2 is beschreven dat het opstellen van de regels van het omgevingsplan in twee tranches gebeurt.

- Tranche 1: Het harmoniseren van (enkele) regels die van toepassing zijn op het gehele gemeentelijk grondgebied. Dit noemen we gebiedsoverstijgende regels. De regels van de eerste tranche zijn vastgelegd in de regelbibliotheek van hoofdstuk 3 van dit handboek.
- Tranche 2: Opstellen (gebieds)omgevingsplan. Opstellen van gebiedsoverstijgende en gebiedsspecifieke regels in (gebieds)omgevingsplan. In dit plan wordt op basis van het stappenplan van de VNG de regels opgesteld. Dit betekent dat in dit proces wordt geharmoniseerd, gedereguleerd en geschrapt van huidige regels.

Ten behoeve van de regels die deel uitmaken van de 1e tranche is de analyse uitgevoerd, zoals die in de VNG-systematiek is beschreven (zie paragraaf 1.2). Voor wat betreft de analyse van het vastgestelde beleid gaat dit om het beleid dat dateert vanaf de fusie (2016) van de gemeente. De

analyse is samengebracht in een zogenaamd ‘dashboard’. Het ‘dashboard’ is een Excel bestand waarin de analyse is verwerkt. Deze wordt als digitale bijlage bij het handboek geleverd. In tabel 1 is een korte samenvatting van de uitkomsten van de analyse weergegeven.

Tabel 1: samenvatting van de uitkomsten van de analyse – tranche 1

Uitgangspunten – uitkomsten	**Toelichting uitkomsten**	**Onderwerpen**
Bruidsschat	Voor diverse onderwerpen is een aanzet gedaan of de van toepassing zijnde bruidsschat regel geschrapt en/of gespecificeerd en/of afgestemd en/of overgenomen kunnen worden in tranche 1.	- Overnemen en specifiëren regels voor bijbehorende bouwwerken, overige bouwwerken en voor de algemene bouwregels uit de bruidsschat. - Afstemmen regels bruidsschat op het gebied van veiligheid, waaronder voor traditioneel schieten en bluswatervoorzieningen.
Regelbibliotheek (gebiedsoverstijgende regels)	De criteria voor wanneer regels kunnen worden opgenomen voor een specifiek onderwerp in de regelbibliotheek in tranche 1 zijn: - Het moet een gebiedsoverstijgend onderwerp betreffen. - De regel moet beleidsneutraal kunnen worden overgenomen uit beleid of bestemmingsplan. Als de inhoud van de regel weerstand oproept of niet zonder meer bepaald kan worden (dit geldt bijvoorbeeld voor milieuregels) dan kan de regel (ook als deze gebiedsoverstijgend is) in deze tranche nog niet worden opgenomen in de regelbibliotheek. Gelet op bovenstaande criteria zijn enkele onderwerpen waarvan het wenselijk is om daar gebiedsoverstijgende regels op te stellen op de boodschappenlijst opgenomen.	Voorbeelden voor onderwerpen waarvoor gebiedsoverstijgende regels in de regelbibliotheek worden opgenomen: - Onderwerp kwaliteit, thema Bouwwerken, kwaliteit & gebruik, welstand: subonderwerpen zoals functie wonen, dakkapellen voor dakvlak, bijbehorende bouwwerken, bed & breakfast, detailhandel, garages en archeologie. - Onderwerp gezond, thema Gezondheid: subonderwerpen zoals begraafplaatsen en sport. - Onderwerp Veilig, thema Veiligheid: subonderwerpen zoals leidingen en bluswatervoorzieningen. - Onderwerp Veilig, thema Watersystemen + beheer: subonderwerpen zoals waterkeringen en waterhuishouding. - Onderwerp Ecologisch, thema Natuur & natuurbescherming: subonderwerpen natuur (bescherming natuur) en groenvoorzieningen. - Onderwerp ’bereikbaar’, thema ’infrastructuur/mobiliteit’: subonderwerpen zoals ligplaatsen en de functie terrassen.

Boodschappenlijst	Redenen waarom een onderwerp op de boodschappenlijst komt zijn: - Het is een gebiedsspecifieke regel; - Door middel van nader onderzoek, visie, uitwerking van beleid moet de inhoud van de regel worden bepaald. Dit geldt met name voor de (nieuwe) milieu onderwerpen. En dit geldt dus ook voor enkele gebiedsoverstijgende onderwerpen.	Voorbeelden **Geluid**. In het omgevingsplan moeten geluidsnormen worden opgenomen. Doormiddel van onderzoek moet worden bepaald welke geluidsnormen gehanteerd worden voor diverse geluidsbronnen zoals wegen en bedrijven. Ditzelfde is van toepassing op bijvoorbeeld geur of trillingen. Door middel van onderzoek moet worden bepaald welke milieunormen gehanteerd worden. **Recreatie**, deels gebiedsoverstijgende regels en deels gebiedspecifieke regels voor specifiek aangewezen locaties. Welke regels gebiedsspefifiek zijn, wordt naar aanleiding van de doelen en ambities uit de gebiedsverhalen van de omgevingsvisie bepaald. **Welstand**. Er moet onderzocht worden hoe het welstandsbeleid vertaalt wordt in het omgevingsplan.

Uit de inventarisatie blijkt dat de regels niet altijd in overeenstemming zijn met elkaar, en vaak is het zo dat regels uit het ene domein (bijvoorbeeld een bestemmingsplan) niet overeenkomen of zelfs tegenstrijdig zijn met een regel uit een ander domein (bijvoorbeeld een milieu gerelateerde regels uit de APV). In het dashboard is aangegeven of, en zo ja hoe, er een harmonisatie van regels kan plaatsvinden op basis van het vastgestelde beleid, verordeningen, instructieregels van provincie en Rijk, de bruidsschat en de nieuwe amvb's van de Omgevingswet. Verder is er een onderverdeling gemaakt van activiteiten waarvoor gebiedsoverstijgende regels kunnen worden opgesteld en regels waarvoor gebiedsspecifieke regels noodzakelijk zijn. Tot slot is uit de analyse op te maken dat alvorens een regel kan worden opgesteld er nadere onderzoeken, omgevingsvisie of programma nodig is. Deze regels worden in transitiefase verder uitgewerkt. In de analysefase zijn deze activiteiten op de "boodschappenlijst" gezet. Boodschappenlijst betekent: uitwerken in de transitiefase.

Uitgangspunten voor gebiedsoverstijgende regels

Conform het gedachtegoed van de Omgevingswet moeten de uitgangspunten leiden tot heldere regels. In de eerste tranche is sprake van harmonisatie van de gebiedsoverstijgende regels in de gemeente en van een beleidsneutrale overgang van de bestaande regels en verordeningen naar de regels van het omgevingsplan. De regelkwalificatie is conform huidige wetgeving. De regels worden in de transitiefase stapsgewijs aangevuld.

Uitgangspunten voor gebiedsspecifieke regels
De gemeente hanteert voor verschillende gebieden zogenaamde 'gebiedsspecifieke regels'. Gebiedsspecifiek betekent dat er regels voor activiteiten gelden die specifiek in één van de vier deelgebieden voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan agrarische activiteiten of activiteiten ter bescherming van het beschermd stadsgezicht. Er zijn in deze versie van het handboek nog geen gebiedsspecifieke uitgangspunten opgenomen, omdat die voortvloeien uit de gebiedsverhalen uit de omgevingsvisie of nieuw beleid. Uitgangspunten voor gebiedsspecifieke regels worden in de transitiefase opgesteld. In de regelbibliotheek is een reservering opgenomen voor de vier gedefinieerde deelgebieden.

1.5.2 Uitgangspunten voor Regels

Algemene uitgangspunten

- Ten behoeve van het opstellen van de regels wordt het stappenplan VNG doorlopen (*8 stappen van ambities naar regels).*
- Een activiteit, thema of waarde kan zowel gebiedsoverstijgend als gebiedsspecifiek zijn. Bijvoorbeeld als voor een activiteit naast de gebiedsoverstijgende regels voor bepaalde locaties ook nog nadere specifieke regels gelden. In dat geval geldt voor het gebiedsoverstijgende deel dat wordt bepaald of de regel opgenomen kan worden in de regelbibliotheek. De regeling voor het gebiedsspecifieke aspect wordt ingevuld gedurende de transitiefase.

Uitgangspunten t.b.v. de 1e tranche

- Waar mogelijk worden gebiedsoverstijgende regels die voortkomen uit de bestemmingsplannen en vastgesteld beleid, verordeningen, amvb's, bruidsschat (bouwen) en Rijks en provincieregels geharmoniseerd.
- Begrippen uit bestemmingsplannen worden geharmoniseerd. De volgende uitgangspunten gelden voor harmonisatie
    - Regel gaat boven begrip (geen verscholen regels in begripsomschrijvingen). Maatwerk moet worden gerealiseerd door regels en niet door aanpassing van het begrip voor een bepaalde locatie.
    - Beste begripsuitleg kiezen en hier binnen de gemeente niet meer van afwijken. Een begrip moet straks in de hele gemeente, waar nog maar 1 omgevingsplan geldt, uniform worden toegepast.
    - Aanpassing van een begripsomschrijving is in de toekomst nog mogelijk, maar dan geldt dat begrip voor het gehele omgevingsplan. Dit is iets wat een bredere afweging vraagt.
    - De Omgevingswet gaat uit van eenvoudig beter. Er is dan ook veel voor te zeggen, het aantal begrippen in zijn algemeenheid te minimaliseren en te harmoniseren.
    - Voor veel begrippen wordt door de VNG geadviseerd de begrippen niet meer te omschrijven in het Stelsel Omgevingswet om uiteenlopende redenen. Aan de advisering van de VNG wordt een zwaargewicht toegekend.
    - Als de wetgeving al voorziet in de omschrijving van een begrip, is het altijd beter om daarbij aan te sluiten en het begrip niet op gemeentelijk niveau ook te omschrijven.
- Bij het opstellen van gebiedsoverstijgende regels wordt geen nieuw beleid geïmplementeerd. Het overzetten van regels naar de regel in het handboek vindt beleidsneutraal plaats.
- Van elkaar afwijkende regelingen over hetzelfde onderwerp worden op elkaar afgestemd.

Uitgangspunten t.b.v. de 2e tranche

- Indien er naar aanleiding van de ambities en doelen uit de omgevingsvisie en gebiedsverhalen wijzigingen nodig zijn van de van de gebiedsoverstijgende regels uit het handboek, vindt dat plaats in de transitiefase.
- Indien er naar aanleiding van nader onderzoek, beleid of harmonisatie wijzigingen of aanvullingen nodig zijn van de regels, dan vindt dat plaats in transitiefase.
- De bruidsschat (milieu) is geïnventariseerd. Indien een (milieu) activiteit samenhangt met een bruidsschatregel, dan wordt de keuze schrappen, specificeren, overnemen gemaakt in de transitiefase.

Hoofdstuk 2 Inhoudsopgave omgevingsplan en verbeelding

2.1 Inleiding

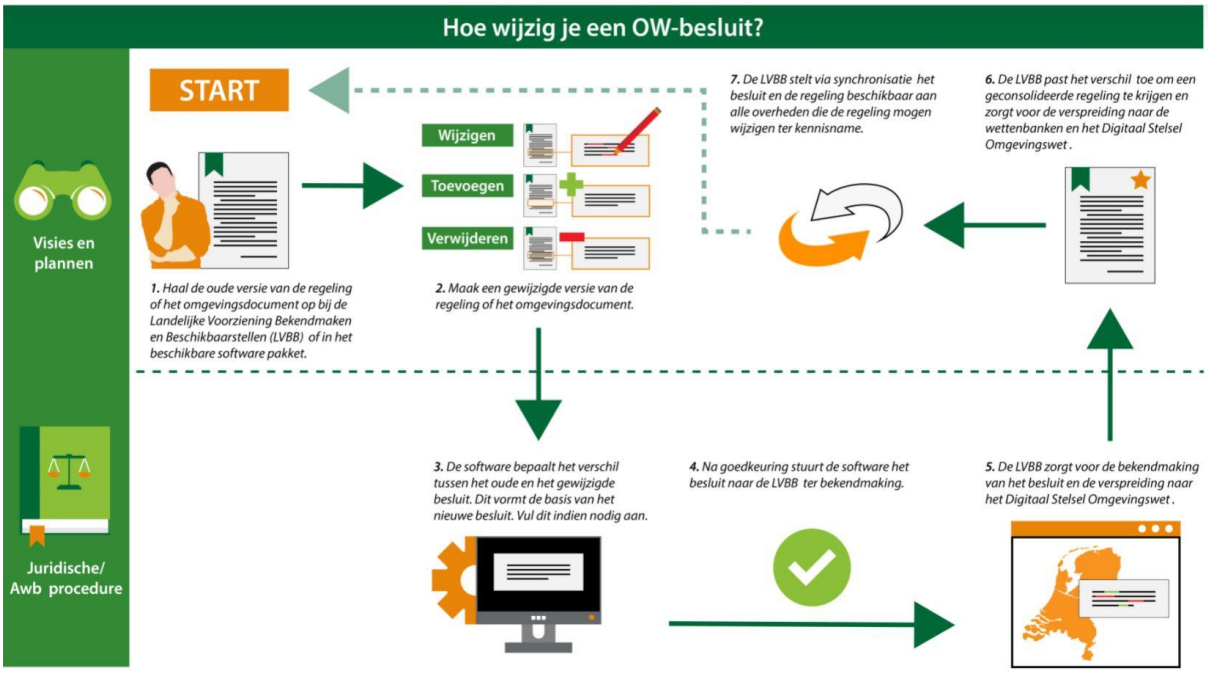
Tijdens de transitiefase wordt het tijdelijke omgevingsplan stapsgewijs omgezet naar het nieuwe deel, dat onderdeel wordt van het gebiedsdekkende omgevingsplan. Voor het vaststellen en wijzigen van het omgevingsplan zijn informatiemodellen ontwikkeld. Voor het omgevingsplan zijn de Standaard officiële publicatie (STOP) en Toepassingsprofiel Omgevingsplan (TPOD) van toepassing (hierna: de standaarden).[2] Omdat de gemeente met deze standaarden veel keuzevrijheid heeft voor het opstellen van het omgevingsplan en de digitale verbeelding, is vooraf een opbouw met bijbehorende inhoudsopgave bepaald. Deze opbouw met de bijbehorende inhoudsopgave vormt de basis van het omgevingsplan Edam-Volendam, die in de transitiefase naar het gebiedsdekkende omgevingsplan als groeimodel verder worden aangevuld en uitgewerkt naar aanleiding van de uitgangspunten die in Hoofdstuk 1 van dit handboek zijn opgenomen.
Voor een weergave op de kaart (verbeelding) moet worden geannoteerd. Annoteren is het toevoegen van gegevens aan de juridische regels om het omgevingsplan machineleesbaar te maken. Bij het annoteren wordt gebruik gemaakt van uitbreidbare en limitatieve waardelijsten, waaruit gekozen moet/kan worden. De annotaties zijn verwerkt in de software voor het maken van een omgevingsplan.
In dit hoofdstuk worden het omgevingsplan en de uitgangspunten voor de opbouw, inhoudsopgave en het annoteren uiteengezet. Deze uitgangspunten moeten worden gehanteerd bij het opstellen en wijzigen van het omgevingsplan.

2.2 Opbouw en inhoudsopgave omgevingsplan

2.2.1 Het omgevingsplan

Het omgevingsplan bestaat uit een Besluit en een Regeling. Het besluit is een tekst die de vaststelling of wijziging van een regeling beschrijft: een precieze beschrijving van hoe de gemeenteraad of het college (in het geval van delegatie) een nieuwe Regeling vaststelt of een (bestaande) Regeling wijzigt. Onderdeel van het Besluit is dus ook de nieuwe Regeling of de wijziging van de Regeling. Voor het omgevingsplan is dit het raadsbesluit of collegebesluit met alle bijbehorende onderdelen waarmee een wijziging van het omgevingsplan wordt vastgesteld. De juridisch geldende versie van het omgevingsplan waaraan rechten en plichten kunnen worden ontleend, bestaat uit de verzameling van de nieuwe Regeling en alle daarna vastgestelde wijzigingen van die Regeling. Om die verzameling op een voor de mens leesbare en begrijpelijke manier te presenteren, is er ook de geconsolideerde Regeling. De geconsolideerde Regeling bevat de inhoud van een Regeling, zoals die geldt op een bepaald moment. De geconsolideerde Regeling wordt afgeleid uit de initiële Regeling waarin steeds de (inwerkinggetreden) wijzigingen uit de wijzigingsbesluiten zijn verwerkt tot een doorlopende versie van het omgevingsplan. De geconsolideerde Regeling vormt de basis voor de weergave van de Regeling op overheid.nl en van de versie van het omgevingsplan die in DSO-LV te raadplegen is. Een toelichting op de technische voorwaarden omgevingsplan is verder uitgewerkt in Hoofstuk 5.

[2] Toepassingsprofiel omgevingsplan I Versie 2.0.0 I Standaard Officiële Publicatie met Toepassingsprofielen voor Omgevingsdocumenten (STOP/TPOD) I 29 juni 2021

Afbeelding: infographic www.wegwijzertpod.nl (wijzigen van een omgevingsplan)

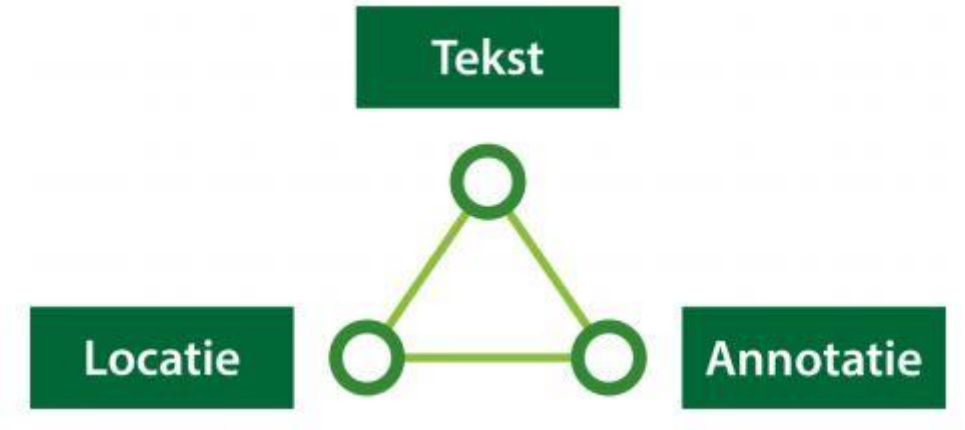
Het tijdelijke deel van het omgevingsplan van Edam-Volendam wordt op een gebiedsgerichte manier omgezet naar het nieuwe deel. Het eerste (deel-)omgevingsplan (de Regeling) komt tot stand door het nemen van een initieel besluit (het besluit waarmee het eerste (deel-)omgevingsplan wordt vastgesteld). Dit vormt tevens de geconsolideerde versie van het omgevingsplan. Vervolgens wordt door middel van wijzigingsbesluiten het omgevingsplan per gebied aangevuld en gewijzigd. Deze wijzigingsbesluiten worden daarna onderdeel van de geconsolideerde versie van het omgevingsplan. De in de navolgende paragraven omschreven opbouw en inhoudsopgave hebben betrekking op de juridische geldende versie (de Regeling) van het omgevingsplan. De opbouw en bijbehorende inhoudsopgave vormen de basis voor de wijzigingsbesluiten waarmee de regels van het tijdelijke deel van het omgevingsplan wordt omgezet naar het gebiedsdekkende omgevingsplan. Deze onderwerpen worden in de hiernavolgende paragrafen beschreven.

2.2.2 De standaarden

Om de gemeente de mogelijkheid te geven het omgevingsplan zoveel mogelijk naar eigen inzicht in te delen, schrijft het standaard omgevingsplan (STOP) slechts een zeer beperkte vorm van standaardinhoudsopgave voor. Er gelden twee verplichtingen:

1. Elk omgevingsplan heeft een Hoofdstuk 1 met de titel ‘Algemene bepalingen’. Dit hoofdstuk heeft een verplicht artikel: ‘Begripsbepalingen’;
2. Het omgevingsplan heeft een bijlage waarin de tekstuele aanduidingen en identificatiecodes van de Geo-informatieobjecten (GIO’s) zijn opgenomen. Elke regel in het omgevingsplan moet namelijk worden gekoppeld aan één of meerdere locaties. Met een GIO wordt de locatie van een regel uit het omgevingsplan vastgelegd. Dit wordt ook wel het werkingsgebied van een regel genoemd.

De drie hoofdcomponenten van de standaarden zijn: tekst, locatie en annotatie.

Afbeelding: hoofdcomponenten (afbeelding uit TPOD)

Vanuit deze gedachte zijn de opbouw en de inhoudsopgave van het omgevingsplan vormgegeven. Een toelichting op de technische voorwaarden omgevingsplan is verder uitgewerkt in Hoofstuk 5.

2.2.3 Uitgangspunten opbouw en inhoudsopgave van het omgevingsplan

1. Opbouw omgevingsplan

De regels van het omgevingsplan kunnen onder andere systematisch (casco VNG), gebiedsgericht, thematisch gericht functie- en activiteitengericht opgebouwd worden. Voor de opbouw van het omgevingsplan Edam-Volendam zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Het omgevingsplan wordt een mengvorm: een gedeeltelijk systematisch opbouw, gebiedsgerichte opbouw en functie- en activiteitengerichte opbouw, omdat deze vorm van opbouw is gebaseerd op een locatiegerichte benadering. Dit past uitstekend bij de wijze waarop Edam-Volendam haar omgevingsplan wil inrichten (d.m.v. gebiedstypologieën) en op het gedachtegoed van de Omgevingswet;
- In Hoofdstuk 3 van het omgevingsplan worden de beperkingengebieden en gebiedsaanwijzingen opgenomen. Op deze manier staan alle beperkingen en gebiedsaanwijzingen die gelden voor activiteiten overzichtelijk bij elkaar;
- Hoofdstuk 4 van het omgevingsplan bevat de vier gebiedstypologieën: **Oude kernen, Nieuwbouwgebieden, Bedrijventerreinen en Buitengebied;**
- Nieuwe gebieden worden alleen toegevoegd aan Hoofdstuk 4, wanneer uit de uitgangspunten, de boodschappenlijst en de omgevingsvisie een nieuw gebied toegevoegd moet worden;
- Hoofdstuk 4 van het omgevingsplan regelt de functie en het gebruik per gebied (de voormalige bestemmingsomschrijving en specifieke gebruiksregels);
- De activiteiten worden opgenomen in Hoofdstuk 5 van het omgevingsplan en per activiteit wordt aangegeven voor welk gebied uit Hoofdstuk 3 en 4 de regel van toepassing is;
- In Hoofdstuk 6 van het omgevingsplan worden de regels die van toepassing zijn voor de onderwerpen overgangsrecht, programma, beheer en onderhoud, financiën, procesregels, handhaving en monitoring en evaluatie opgenomen.

2. Hoofdstuk 1 begripsbepalingen en meet- en rekenbepalingen
In de standaard is bepaald dat de begripsbepalingen uitsluitend worden opgenomen in het artikel Begripsbepalingen in Hoofdstuk 1, dan wel in een specifieke bijlage met begripsbepalingen en niet op andere plaatsen in de tekst.
In de standaard is verder bepaald dat in principe de meet- en rekenbepalingen in het artikel 'Meet- en rekenbepalingen' in Hoofdstuk 1, dan wel in een specifieke bijlage met meet- en rekenbepalingen worden geplaatst. Het kan voorkomen dat een meet- of rekenbepaling zo contextgebonden is, dat deze slechts voor één of een beperkt aantal artikelen van toepassing is. In zo'n geval kan het bevoegd gezag het wenselijk vinden om de meet- of rekenbepaling niet in het artikel 'Meet- en rekenbepalingen' in Hoofdstuk 1 te plaatsen, maar direct in of bij de artikelen waarop zij van toepassing is.
De volgende uitgangspunten zijn bepaald voor Hoofdstuk 1.

- De begrippen en de meet- en rekenbepalingen worden opgenomen in het artikel 'Begripsbepalingen' in Hoofdstuk 1 en niet als bijlage bij de regels;
- Indien een meet- en rekenbepaling uitsluitend van toepassing is voor een beperkt aantal artikelen, wordt deze ook opgenomen in artikel 'meet- en rekenbepalingen' in Hoofdstuk 1.

3. Opnemen overige regels in Hoofdstuk 1
In Hoofdstuk 1 'Algemene bepalingen' kunnen overige regels opgenomen worden, waarvan het werkingsgebied het hele werkingsgebied van het omgevingsplan is. Dit kan een algemene regel zijn die voor iedereen van toepassing en niet geldt specifiek voor een locatie of activiteit, bijvoorbeeld een zorgplicht. Het doel van dit uitgangspunt is tweeledig:

1. Dit zorgt ervoor dat een gebruiker alle regels die op een locatie gelden gepresenteerd krijgt;
2. Dit voorkomt dat een gebruiker die de regels wil raadplegen die voor een bepaalde locatie gelden, ook allerlei regels te zien krijgt die daar niet van toepassing zijn, alleen omdat ze als algemene bepaling zijn geformuleerd zonder er een specifieke locatie aan te koppelen.

Op basis van het bovenstaande zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Overige algemene regels in Hoofdstuk 1 worden beknopt gehouden;
- Er wordt in hoofdstuk 1 uitsluitend een regel opgenomen als dit belangrijk is voor de burger om deze vroegtijdig gepresenteerd te krijgen. Indien hiervan geen sprake is, wordt de algemene regel opgenomen in het hoofdstuk waar de regel over gaat.

4. Doelen in het omgevingsplan
De gemeente kan waar nodig specifieke doelen opnemen in het omgevingsplan. De doelen geven een duidelijke beweegreden waarom de in het omgevingsplan gestelde regels worden gesteld. De regels in het omgevingsplan dienen een bijdrage te leveren aan het bereiken van de doelen.
In algemene zin levert de gemeentelijke omgevingsvisie de input voor de doelen. Het omgevingsplan vertaalt de omgevingsvisie of een programma naar doelen en regels. Er worden in het omgevingsplan geen doelen geformuleerd die niet voorkomen uit de omgevingsvisie of programma's.

Op basis van het bovenstaande zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Per gebiedstypologie worden doelen opgenomen;
- De doelen worden opgenomen in Hoofdstuk 2 van het omgevingsplan in de afdeling 'gebiedsgerichte doelen';
- De doelen moeten aansluiten op de omgevingsvisie;
- De algemene ambities uit de omgevingsvisie moeten per gebiedstypologie geconcretiseerd worden;
- Indien een doel betrekking heeft op een specifiek thema, wordt dit apart opgenomen in Hoofdstuk 2 in de afdeling 'themagerichte doelen';

- De doelen moeten toetsbaar zijn en moet worden afgestemd met plantoetser en geparticipeerd met de bewoners en ondernemers.

2.3 Inhoudsopgave omgevingsplan Edam-Volendam

2.3.1 Basis inhoudsopgave omgevingsplan Edam-Volendam

Op basis van de uitgangspunten die in de voorgaande paragraaf zijn opgenomen, wordt de onderstaande basis inhoudsopgave omgevingsplan Edam-Volendam gehanteerd en verder ingevuld. De hoofdstukken staan vast. Indien er een verdere onderverdeling gewenst is, dan wordt gewerkt met Afdelingen en paragrafen. Zie hiervoor de regels die gelden vanuit de standaarden in paragraaf 2.3.2.
De namen van de Hoofdstukken (behoudens Hoofdstuk 1), Afdelingen en paragrafen kunnen worden aangevuld en de volgorde kan worden aangepast.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
Artikel X Begripsbepalingen
Artikel X Meet- en rekenbepalingen
Artikel X Overige algemene bepalingen

Hoofdstuk 2 Doelen
Afdeling 2.1 Gebiedsgerichte doelen
Artikel X Doelen Oude kernen
Artikel X Doelen Buitengebied
Artikel X Doelen Woongebieden
Artikel X Doelen Bedrijventerreinen
Afdeling 2.2 Themagerichte doelen
Artikel X Duurzaamheid (voorbeeld)
Artikel X Natuur (voorbeeld)
Artikel X (nader in te vullen)

Hoofdstuk 3 Beperkingengebied en gebiedsaanwijzingen
Afdeling 3.1 Beperkingengebieden
Paragraaf 3.1.1 Archeologie
Paragraaf 3.1.2 Leidingen
Paragraaf 3.1.3 Bodem
Afdeling 3.2 Gebiedsaanwijzingen
Paragraaf 3.2.1 Welstand
Paragraaf 3.2.2 Natuur
Paragraaf 3.2.3 Erfgoed

Hoofdstuk 4 Gebieden
Afdeling 4.1 Oude kernen
Artikel X Wonen
Artikel X Horeca
Artikel X Detailhandel
Afdeling 4.2 Buitengebied
Afdeling 4.3 Woongebieden
Afdeling 4.4 Bedrijventerreinen

Hoofdstuk 5 Activiteiten
Afdeling 5.1 Bouwactiviteiten
Afdeling 5.2 Milieubelastende activiteiten
Afdeling 5.3 Kapactiviteiten
Afdeling 5.4 Aanlegactiviteiten

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen
Afdeling PM

2.3.2 Algemeen: indeling omgevingsplan

Indien de basisinhoudsopgave wordt gewijzigd of verder wordt onderverdeeld, dan gelden voor de inhoudsopgave van het omgevingsplan vanuit de standaard de volgende regels[3]:

1. Hoofdstuk en Artikel komen altijd voor;
2. Als er behoefte is om in een Hoofdstuk artikelen te groeperen, dan wordt een Afdeling gebruikt;
3. In Hoofdstukken waarin een onderverdeling in Afdelingen niet volstaat (bijvoorbeeld vanwege de omvang van het Hoofdstuk of de verscheidenheid aan onderwerpen in het Hoofdstuk) dan wordt een Paragraaf gebruikt; Paragraaf komt tussen Afdeling en Artikel;
4. Een volgende onderverdeling ontstaat door een Subparagraaf te gebruiken; een Subparagraaf komt tussen Paragraaf en Artikel;
5. Bij behoefte aan een nog verdergaande onderverdeling wordt een Subsubparagraaf gebruikt; een Subsubparagraaf komt tussen Subparagraaf en Artikel;
6. Een nog verder gaande onderverdeling kan worden bereikt door gebruik te maken van Titel: een Titel komt tussen Hoofdstuk en Afdeling;
7. Een tekstelement (hoofdstuk, afdeling, paragraaf etc.) mag slechts één lager liggend type tekstelement bevatten;
8. Artikelen kunnen onderverdeeld worden in Leden (hierover meer in Hoofdstuk 3 De Regelbibliotheek);
9. Onder ieder structuurelement en onder Artikel kan het element Gereserveerd worden geplaatst: leeg STOP-element waarmee bij weergave op overheid.nl en in DSO-LV de tekst ‘Gereserveerd’ wordt gegenereerd.
10. Onder ieder structuurelement en onder Artikel kan het element ‘Vervallen’ worden geplaatst: een leeg STOP-element waarmee bij weergave op overheid.nl en in DSO-LV de tekst ‘Vervallen’ wordt gegenereerd. Dit geeft aan dat het element de status ‘vervallen’ heeft; het is niet langer juridisch geldig en heeft geen inhoud meer;
11. De term Redactioneel is niet toegestaan;
12. Voet- en eindnoten zijn niet toegestaan.

[3] Toepassingsprofiel omgevingsplan, versie 2.0.0-rc, 15 juni 2021, p. 60 en 61

Type tekstelement	Aantal	Mag voorkomen onder	Mag bevatten	Mag niet bevatten
Hoofdstuk	1..n	Lichaam	Titel, Afdeling, Artikel, element Gereserveerd, element Vervallen	Hoofdstuk, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Inhoud
Titel	0..n	Hoofdstuk	Afdeling, element Gereserveerd, element Vervallen	Titel, Hoofdstuk, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Artikel, Inhoud
Afdeling	0..n	Hoofdstuk, Titel	Paragraaf, Artikel, element Gereserveerd, element Vervallen	Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Inhoud
Paragraaf	0..n	Afdeling	Subparagraaf, Artikel, element Gereserveerd, element Vervallen	Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Inhoud
Subparagraaf	0..n	Paragraaf	Subsubparagraaf, Artikel, element Gereserveerd, element Vervallen	Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf, Inhoud
Subsubparagraaf	0..n	Subparagraaf	Artikel, element Gereserveerd, element Vervallen	Hoofdstuk, Titel, Afdeling, Paragraaf, Subparagraaf, Subsubparagraaf, Inhoud

Afbeelding uit TPOD: regels voor tekstelementen en invulling

2.4 Weergave op de kaart (voorheen Verbeelding)

2.4.1 Wat is annoteren?

Voor een weergave op de kaart dient geannoteerd te worden. Annoteren wordt ook gebruikt voor het maken van toepasbare regels. In de TPOD wordt annoteren als volgt omschreven:
'Onder annoteren verstaan we het toevoegen van gegevens aan (onderdelen van) regelingen, gegevens die de regelingen machineleesbaar maken. Dit zorgt ervoor dat de regeling gestructureerd bevraagbaar is en dat locaties en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. Het annoteren helpt ook bij het verbinden van toepasbare regels, oftewel vragenbomen, aan regels met locaties.'
Voor het annoteren wordt gebruik gemaakt van waardelijsten, die in de software geïmplementeerd zijn. Een waardelijst is een collectie van waarden die gebruikt kunnen worden bij het annoteren. Waardelijsten zijn er in twee vormen: limitatieve waardelijsten en uitbreidbare waardelijsten. Daar wordt het volgende mee bedoeld:

- limitatieve waardelijst: een lijst met vooraf gedefinieerde waarden waaruit gekozen moet worden. Deze waardelijst wordt centraal beheerd en kan alleen beheermatig gewijzigd worden, aangezien een wijziging direct effect heeft op de werking en functionaliteiten van de applicaties van DSO-LV en LVBB;
- uitbreidbare waardelijst: een lijst met vooraf gedefinieerde waarden. Wanneer de gewenste waarde op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt. De bedoeling is dat, als de gewenste waarde niet op de waardelijst voorkomt, het bevoegd gezag een eigen waarde kan definiëren. Het stelsel ondersteunt uitbreidbare waardelijsten echter nog niet. Daarom is aan de uitbreidbare waardelijsten toegevoegd de waarde 'Nog toe te voegen'. Die waarde kan worden gebruikt wanneer het bevoegd gezag een eigen waarde zou willen gebruiken.

Elke juridische regel kan geannoteerd worden. Afhankelijk van de inhoud van de juridische regel wordt bepaald welke annotatie wordt gebruikt. Als niet wordt geannoteerd is de enige verplichting om elke juridische regel te koppelen aan een locatie. Een computer weet dan dat een juridische regel hoort bij een locatie, maar kan er verder geen betekenis aan geven en kan de locaties ook niet op een voor de mens herkenbare manier op een kaart weergeven. Daarnaast kan er geen toepasbare regel worden gemaakt. De toepasbare regels worden nader toegelicht in H5.
In de navolgende paragraaf wordt een omschrijving van de annotatie gegeven en de uitgangspunten voor het gebruik van de annotatie.

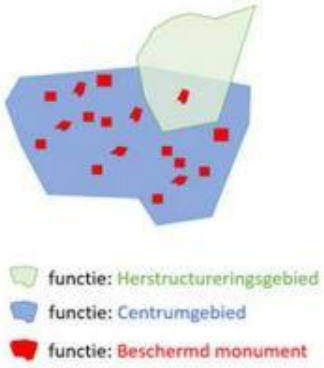
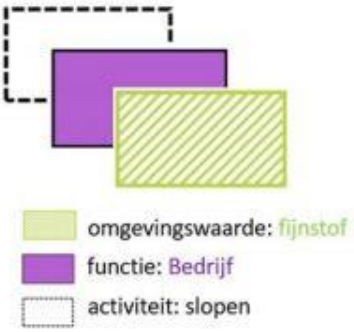
2.4.2 De annotaties en uitgangspunten

De volgende annotaties kunnen gebruikt worden. De annotaties die een weergave op de kaart geven zijn als 'blauw' gemarkeerd. De annotaties die gebruikt moeten worden voor het maken van toepasbare regels worden toegelicht in Hoofdstuk 5. De keuzes die hieronder worden gegeven komen voort uit de standaard en de bijbehorende waardelijsten. Omdat sommige lijsten erg groot zijn, zijn voor sommige annotaties een aantal keuzes en opties opgenomen, om een beeld te geven van de inhoud van de annotatie.

1. Locatie
Een locatie maakt duidelijk op welke locatie(s) een regel van toepassing is. Er zijn zes typen locaties:
1. Een gebied
2. Een groep gebieden
3. Een lijn
4. Een groep lijnen
5. Een punt
6. Een groep punten

Elke locatie krijgt een naam. Deze naam moet binnen het omgevingsplan uniek zijn.

Locaties kunnen onbeperkt gestapeld worden, dat wil zeggen dat locaties elkaar geheel of gedeeltelijk kunnen overlappen (zie onderstaande afbeelding).

	
Gedeeltelijke stapeling van Locaties van hetzelfde OW-object: de Locaties van 3 verschillende Gebiedsaanwijzingen van het type Functie die gedeeltelijk op dezelfde plek liggen	Volledige stapeling van locaties van hetzelfde OW-object: de Locaties van 3 verschillende Gebiedsaanwijzingen van het type Functie die op precies dezelfde plek liggen
	
Gedeeltelijke stapeling van Locaties van verschillende OW-objecten: de locaties van Omgevingswaarde, Functie en Activiteit die gedeeltelijk op dezelfde plek liggen	Volledige stapeling van Locaties van verschillende OW-objecten: de Locaties van Omgevingswaarde, Functie en Activiteit die precies op dezelfde plek liggen

Afbeelding: voorbeeld van stapeling van locaties en annotaties (TPOD)

***Uitgangspunten*:**

- Elke regel in het omgevingsplan wordt geannoteerd met de annotatie locatie;
- De locaties die zijn gebruikt voor de regelbibliotheek in Hoofdstuk 3 van het handboek, zijn opgenomen in de bibliotheek van de software en voorzien van een unieke naam;
- Voor de toe te voegen locaties geldt dat de naam van de locatie zo concreet mogelijk wordt geformuleerd, zodat vanuit de naam duidelijk te zien is voor welke locatie het geldt.

2. Idealisatie
Met de annotatie 'idealisatie' wordt gespecificeerd hoe nauwkeurig de geometrie van de locatie(s) van de juridische regel bedoeld is. Hiervoor kan gekozen worden voor indicatief of exact.

***Uitgangspunten*:**
- In principe worden voor alle regels de annotatie exact gebruikt;
- Indien een locatie niet nauwkeurig vast te leggen is (bv een reseveringsgebied voor een weg of een geluidszone), wordt de annotatie indicatief gebruikt.

3. Thema
Bij een regel kunnen nul of meer thema's geannoteerd worden. Daarmee wordt aangegeven wat de grondgedachte achter een regel is. Het is vaak de aanduiding van het sectorale aspect (bodem, geluid, lucht e.d.) waar de regel over gaat. De annotatie zorgt ervoor dat de regels in het omgevingsplan gefilterd kunnen worden op thema, zodat alleen de regels over een bepaald thema geraadpleegd kunnen worden. Deze annotatie maakt het mogelijk om regels meer in samenhang te tonen: alle regels over een bepaald thema.
Opmerking: De keuzes die hieronder worden aangegeven zijn een selectie uit de lijst van de limitatieve waardelijst 'Thema' waaruit gekozen moet worden.
Opties:
1. Bouwwerken
2. Gezondheid
3. Milieu algemeen en overige milieuaspecten lichthinder
4. Woon- en leefklimaat
5. Infrastructuur leidingen

Uitgangspunten:
- In de transitiefase wordt bepaald welke thema's gebruikt worden.

4. Regeltype
De annotatie 'regeltype' (regel voor iedereen, instructieregel en omgevingswaarderegel) specificeert voor welke gebruikersgroep de regel bedoeld is. Doel van deze typen is het eenvoudig kunnen selecteren van de regel voor een specifieke gebruikersgroep, waardoor iedere gebruikersgroep al als uitgangssituatie alleen die regels krijgt voorgelegd die voor die groep van belang zijn. Instructieregels zijn voor overheden bedoeld en komen alleen voor in AMvB, ministriële regeling en omgevingsverordening. Omgevingswaarden kunnen alleen in AMvB, omgevingsverordening en omgevingsplan voorkomen. Regels voor iedereen kunnen in alle Omgevingswet-documenten voorkomen.
Keuze:
1. Regel voor iedereen
2. Instructieregel
3. Omgevingswaarderegel

***Uitgangspunten*:**
- In het omgevingsplan komen geen instructieregels voor omdat deze al geregeld zijn door het rijk of de provincie, waardoor de annotatie 'instructieregel' niet wordt gebruikt;
- De regels worden altijd geannoteerd met de annotatie 'regel voor iedereen', mits een omgevingswaarde wordt vastgelegd;
- Een regel bestaat altijd uit één regeltype.

5.Activiteit
Met de annotatie 'activiteit' wordt aangegeven over welke activiteit(en) een regel gaat. Iedere activiteit heeft een naam. **Voor de naam van een activiteit bestaan geen waardelijsten, deze moet door de gemeente zelf bepaald worden.** Voor de groep waartoe een activiteit behoort, bestaat wel een waardelijst. Deze annotatie geeft ook een weergave op de kaart.
Opmerking: De keuzes die hieronder worden aangegeven is een selectie uit de lijst van de activiteitengroep waaruit gekozen moet worden. In de software is de volledige lijst opgenomen.
Opties activiteitengroep:
1. Aansluitactiviteit
2. Bouwactiviteit ruimtelijk
3. Sportactiviteit
4. Verrichten-van-werken-en-werkzaamhedenactiviteit

***Uitgangspunten*:**

- Indien de regel gaat over een activiteit, wordt de annotatie 'activiteit' altijd gebruikt;
- Uit de inhoud van de regel wordt bepaald onder welke activiteitengroep het valt;
- Er kan maar gekozen worden uit één activiteitengroep per regel;
- De naam van de activiteiten worden zo specifiek mogelijk opgesteld, zodat uit de naam duidelijk wordt over welke activiteit het gaat. Voorbeeld: 'bouwen in de oude kernen'.

6. Activiteitenregelkwalificatie
De annotatie 'activiteitregelkwalificatie' kwalificeert voor een regel de juridische strekking van die regel voor de daarin genoemde activiteiten. Deze annotatie is verplicht voor elke geannoteerde activiteit bij een regel.
Keuze:
1. Verbod
2. Gebod
3. Vergunningplicht
4. Meldingsplicht
5. Informatieplicht
6. Zorgplicht
7. Toegestaan
8. Anders geduid

***Uitgangspunten*:**

- Elk activiteit die geannoteerd is met een activiteit uit de activiteitengroep, moet ook geannoteerd worden met een activiteitenregelkwalificatie;
- De inhoud van de regel bepaald de activiteitenregelkwalificatie;
- Elke regel bevat uitsluiten één activiteitenregelkwalificatie.

7.Gebiedsaanwijzing
De annotatie 'gebiedsaanwijzing' maakt het mogelijk een gebied te benoemen, te begrenzen en van een typering te voorzien. Deze annotatie zorgt ervoor dat regels voor een bepaalde gebiedstypering gepresenteerd kunnen worden op de kaart en maakt het mogelijk om regels meer in samenhang te tonen. Voor de groep waartoe een gebiedsaanwijzing behoort, bestaan meerdere waardelijsten. Voor elk type gebiedsaanwijzing is er een aparte waardelijst voor de daarbinnen onderscheiden groepen.
Opties gebiedsaanwijzingen groepen:
1. Beperkingengebied
2. Bodem

3. Defensie
4. Energievoorziening
5. Erfgoed
6. Externe Veiligheid
7. Functie
8. Geluid
9. Geur
10. Landschap
11. Leiding
12. Lucht
13. Mijnbouw
14. Natuur
15. Recreatie
16. Ruimtelijk gebruik
17. Verkeer
18. Water en Watersysteem

Deze waardelijst is de meest omvattende lijst. In de TPOD is aangegeven hoe deze lijst moet gebruikt worden.

De drie typen Functie, Beperkingengebied en Ruimtelijk gebruik zijn niet bedoeld om een gebied voor een aspect van de fysieke leefomgeving aan te wijzen, maar hebben een ander karakter.
De Gebiedsaanwijzing van het type Functie is bedoeld voor de situatie waarin het bevoegd gezag ervoor kiest om de evenwichtige toedeling van functies aan locaties niet alleen als abstract criterium te hanteren, maar om het resultaat daarvan ook (geheel of gedeeltelijk) op een kaart weer te geven, vergelijkbaar met het in het bestemmingsplan aanwijzen van de bestemming van gronden op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Dit type kan alleen in het omgevingsplan en de omgevingsverordening toegepast worden.
Het Gebiedsaanwijzingtype Beperkingengebied is specifiek bedoeld voor het aanwijzen van beperkingengebieden: gebieden waar regels gelden over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor een bepaald, in dat gebied aanwezig, werk of object. Dit type kan alleen toegepast worden in omgevingsdocumenten waarvan in de Omgevingswet is bepaald dat ze beperkingengebieden kunnen aanwijzen en/of regels over beperkingengebiedactiviteiten kunnen bevatten.
Het Gebiedsaanwijzingtype Ruimtelijk gebruik is enerzijds bedoeld om provincies in staat te stellen om hun niet-sectorale regels in een viewer op een kaartbeeld weer te geven. Anderzijds sluit het aan bij de door de VNG ontwikkelde staalkaarten voor het omgevingsplan en stelt het gemeenten in staat om tot een ordening van (combinaties van) activiteiten te komen, als alternatief voor het werken met functies.
Niet ieder type Gebiedsaanwijzing kan in ieder omgevingsdocument worden gebruikt, zie bijvoorbeeld wat hiervoor al is aangegeven over het type Beperkingengebied. Daarnaast zijn er Gebiedsaanwijzingtypen waarvan het gebruik in het ene omgevingsdocument meer voor de hand ligt dan in het andere. Provincies worden geacht terughoudend te zijn met het toedelen van functies. Wanneer Rijk en provincies zelf gebiedsgerichte regels stellen, gebruiken ze daarvoor primair de sectorale Gebiedsaanwijzingtypen. Dat geldt ook voor de waterschappen.
Omgekeerd ligt het in de rede dat gemeenten in het omgevingsplan terughoudend zijn bij het gebruik van de sectorale Gebiedsaanwijzingtypen. Hen wordt aangeraden voor dat instrument primair gebruik te maken van de Gebiedsaanwijzingtypen Functie en Ruimtelijk gebruik.
Onderstaande afbeelding geeft inzicht in het beoogde gebruik.

Omgevingsdocument → / Gebiedsaanwijzingtype ↓	AMvB/ MR	Omgevingsverordening	Waterschapsverordening	Omgevingsplan	Omgevingsvisie	Projectbesluit vrijetekstdeel	Projectbesluit deel dat omgevingsplan wijzigt	Voorbeschermingsregels omgevingsverordening	Voorbeschermingsregels omgevingsplan	Programma	Natura 2000-besluiten
Beperkingengebied	√	√	√	√	X	X	√	√	√	X	X
Bodem	√	√	T	T	√	√	√	√	T	√	X
Defensie	√	√	X	T	√	√	√	√	T	√	X
Energievoorziening	√	√	T	T	√	√	√	√	T	√	X
Erfgoed	√	√	T	T	√	√	√	√	T	√	X
Externe veiligheid	√	√	X	√	√	√	√	√	√	√	X
Functie	X	T	X	√	X	X	√	T	√	X	X
Geluid	√	√	T	√	√	√	√	√	√	√	X
Geur	√	√	X	√	√	√	√	√	√	√	X
Landschap	√	√	T	T	√	√	√	√	T	√	X
Leiding	√	√	T	T	√	√	√	√	T	√	X
Lucht	√	√	X	T	√	√	√	√	T	√	X
Mijnbouw	√	√	X	T	√	√	√	√	T	√	X
Natuur	√	√	T	√	√	√	√	√	T	√	√
Recreatie	√	√	X	T	√	√	√	√	T	√	X
Ruimtelijk gebruik	√	√	X	√	√	√	√	√	√	√	X
Verkeer	√	√	T	T	√	√	√	√	T	√	X
Water en watersysteem	√	√	√	T	√	√	√	√	T	√	X

√	Kan gebruikt worden in dit omgevingsdocument
T	Terughoudend gebruik
X	Kan niet gebruikt worden in dit omgevingsdocument

Afbeelding: gebruik van gebiedsaanwijzingen in de verschillende omgevingsdocumenten (TPOD)

***Uitgangspunten*:**

- In de transitiefase bepalen welke annotatie van gebiedsaanwijzingen wordt gebruikt aan de hand van de uitgangspunten geformuleerd in de TPOD, zoals hierboven geformuleerd.

8.Omgevingsnorm

Met de annotatie ‘omgevingsnorm’ wordt vastgelegd voor welke locatie(s) een bepaalde waarde van een omgevingsnorm geldt. Voorbeelden van omgevingsnormen zijn ‘maximum bouwhoogte’ en ‘maximum geluidbelasting’. Deze annotatie maakt het mogelijk om een, in een regel verwoorde, omgevingsnorm en de bijbehorende waarden bevraagbaar te maken en inzichtelijk weer te geven op een kaartbeeld. Voor het type van de omgevingsnorm kan gekozen worden uit de waardelijst ‘type norm’ (daarin zijn bijvoorbeeld de waarden ‘maximum goothoogte’ en ‘maximum bebouwingspercentage’ opgenomen). Deze waardelijst is uitbreidbaar, dus als er geen geschikte waarde in staat, kan de gemeente zelf een waarde toevoegen.

Opmerking: De keuzes die hieronder worden aangegeven zijn een selectie uit de lijst van de omgevingsnormgroep en type norm waaruit gekozen moet worden.

Opties omgevingsnormgroep:

1. Licht
2. Bouwaanduiding
3. Maatvoering Bouwen
4. Overig

Opties Type Norm:

1. Bouwhoogte

2. Welstandniveau
3. Kap
4. Oppervlakte

***Uitgangspunten*:**

- Indien een regel een omgevingsnorm bevat wordt geannoteerd met een waarde die valt onder de annotatie 'type norm';
- In de transitiefase bepalen wat te doen indien een waarde niet voorkomt?
- In de transitiefase bepalen afstemmen of de annotatie omgevingsnormgroep ook wordt gebruikt.

9. Omgevingswaarde

Met de omgevingswaarde-annotatie wordt vastgelegd voor welke locatie(s) een bepaalde waarde van een omgevingswaarde-norm geldt. Een omgevingswaarde is bindend voor de overheid die de omgevingswaarde heeft vastgesteld en heeft geen rechtstreekse werking voor anderen.
Keuze:
1. Energie
2. Geluid
3. Luchtkwaliteit
4. Overig
5. Veiligheid Waterkering
6. Waterkwaliteit
7. Wateroverlast
8. Zwemwaterkwaliteit

Uitgangspunten:

- In de transitiefase afstemmen of deze annotatie gebruikt gaat worden.

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Ondernemend en betrokken.

W. van der Knoopdreef 1
1132 KN Volendam
Telefoon: 0299-398398
Email: info@edam-volendam.nl

www.edam-volendam.nl